U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. D.,** zastoupený Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2016, č. j. OAM-63/LE-DR01-LE05-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 9. 2017, č. j. 29 Az 35/2016 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním občanem Ukrajiny, do České republiky přicestoval za prací. Dne 24. 5. 2016 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil zejména tím, že se obává nástupu do armády a musí živit rodinu. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. V odůvodnění krajský soud uvedl, že žalobce v průběhu řízení nesdělil, že by měl v zemi původu potíže politického charakteru, problémy se státními orgány, byl pronásledován z azylově relevantních důvodů, či by mu hrozila vážná újma v případě návratu. Jedinou obavou žalobce bylo povolání do armády a s tím spojené zhoršené podmínky pro zajišťování obživy rodiny. Odmítnutí nástupu vojenské služby nebylo důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, zejména když žalobce netvrdil, že službu

odmítl z důvodu projeveného politického přesvědčení nebo náboženství. Obdobně ekonomické důvody nemohly být azylově relevantní. Žalobci také nehrozilo uvěznění pouze kvůli nepřevzetí povolávacího rozkazu, námitku špatného stavu ukrajinského vězeňství proto krajský soud shledal nedůvodnou. Žalobce nesdělil žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, a proto nesplnil podmínky pro udělení humanitárního azylu. K možnosti udělení doplňkové ochrany krajský soud uvedl, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu vážná újma nehrozí a výkon vojenské služby za tuto újmu nelze považovat. Žalobce pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, tudíž není ohrožen vojenským konfliktem na východě země, který není ozbrojeným konfliktem dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zároveň žalobce netvrdil žádné skutečnosti, které by zakládaly individualizované nebezpečí plynoucí pro něho z tohoto konfliktu. Na závěr krajský soud konstatoval, že žalobce žije v České republice nelegálně a o legalizaci svého pobytu se nijak nezajímal. Účelem žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak byla pouze snaha o prodloužení pobytu na území České republiky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá nesprávné právní posouzení krajským soudem, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[4] V kasační stížnosti stěžovatel pouze obecně uvádí, že mnohé úvahy krajského soudu jsou v rozporu se zákonem. Krajský soud pochybil, když neprovedl navržený důkaz. Nesprávný je také postup žalovaného, který nezjistil dostatek informací o zemi původu stěžovatele.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že pokládá námitky stěžovatele za nedůvodné, nekonkrétní a nevypovídající o žádném pochybení krajského soudu. Námitku nepředložení dostatku informací o zemi původu stěžovatel uplatňuje poprvé až v kasační stížnosti. Ze správního spisu je naproti tomu seznatelné, z jakých podkladů žalovaný při rozhodování vycházel, a že případ posoudil ve všech souvislostech, které vyšly najevo. Tvrzené důvody k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterými byly obava z povolání k výkonu vojenské služby a snaha o legalizaci pobytu, nejsou dle žalovaného azylově relevantní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost

odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Vzhledem k tomu, že ohledně důvodů přijatelnosti stěžovatel nic neuvádí, Nejvyšší správní soud se mohl touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. Stěžovatel v průběhu správního řízení jako azylově relevantní udával obavu z odmítnutí vojenské služby a ekonomické důvody. K otázce služby v armádě se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: „*Samotné odmítání* [branné povinnosti] *odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Z týchž důvodů pak není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovaná i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci rozhodně nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu. Se stejným výsledkem byla posouzena azylová irelevantnost branné povinnosti ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině například v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 1 Azs 80/2017 – 40, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 – 2, nebo ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31. Rovněž ekonomické důvody nejsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43, nebo ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 – 54). Ve správním řízení tvrzené důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou plně prejudikované bez nutnosti učinění judikaturního odklonu. Stěžovatel zároveň nepředložil žádnou jinou argumentaci, a proto Nejvyšší správní soud nemá za to, že by kasační stížnost svým významem vůbec přesahovala vlastní zájmy stěžovatele.

[10] Napadený rozsudek také netrpí žádnými z nedostatků zakládajících nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Důvody, které krajský soud vedly k zamítnutí žaloby, jsou z odůvodnění seznatelné. Krajský soud vylíčil konkrétní okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by krajský soud opomenul vypořádat některou z námitek

uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS).

[11] Námitka stěžovatele, která se týkala neprovedení důkazu (Monitorovací zpráva CPT o Ukrajině ze dne 29. 4. 2015) krajským soudem, by mohla dle konkrétních okolností případu zakládat zásadní pochybení při výkladu práva, nicméně v posuzované věci tomu tak není. Krajský soud se sice s neprovedením důkazu výslovně nevypořádal, nicméně Nejvyšší správní soud uvádí, že ve stěžovatelově situaci nejde o odepření vojenské služby, neboť povolávací rozkaz mu ještě nebyl doručen. Krajský soud správně uvedl, že trestného činu vyhýbání se nástupu vojenské služby, za který by stěžovateli po návratu do země původu hrozil trest odnětí svobody, se stěžovatel dosud nedopustil, a zabývat se podmínkami ve věznicích na Ukrajině není tudíž důvodné (k obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v usnesení ze dne 1. 3. 2017, č. j. 9 Azs 334/2016 - 26). Krajský soud proto nebyl povinen provádět k podmínkám ve věznicích na Ukrajině stěžovatelem navrhovaný důkaz. Navíc přeložený úryvek monitorovací zprávy (na č. l. 16 spisu krajského soudu) dokládá, že situace v ukrajinském vězeňství se postupně zlepšuje.

[12] Námitku nedostatečné informovanosti žalovaného o zemi původu stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, a proto se jedná o nepřípustnou kasační námitku (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nadto Nejvyšší správní soud uvádí, že se nezakládá na pravdě, neboť žalovaný si v průběhu řízení opatřil množství podkladů vypovídajících o situaci na Ukrajině (např. Zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva za období od 16. 8 do 15. 11. 2015, Výroční zprávu Human Rights Watch 2016, informace Ministerstva zahraničních věcí k podmínkám výkonu základní vojenské služby ze dne 9. 10. 2015, zprávy Amnesty International a další), které uceleně zhodnotil.

[13] Nad rámec nezbytného odůvodnění Nejvyšší správní soud připomíná, že smyslem institutu mezinárodní ochrany je poskytnout ochranu těm, kteří skutečně a oprávněně mezinárodní ochranu potřebují (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016 – 59). Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu není snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (srov. rozsudek ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 – 46, publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS, či usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 – 26). Podání žádosti o mezinárodní ochranu nikoli bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost, jak z hlediska zeměpisného, tak i časového, nýbrž až když stěžovateli hrozí vyhoštění, stěžovatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany značně diskvalifikuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81). Nejvyšší správní soud proto nemohl přehlédnout zjevnou účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu, když stěžovatel žádost podal teprve dne 24. 5. 2016 krátce poté, co byl kontrolován hlídkou Policie ČR a následně zadržen za účelem správního vyhoštění na podkladě rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 17. 5. 2015.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou

řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu